

til den udvidede Bemyndigelse, man ønsker at give Valutacentralen. Nu forekommer det mig ganske vist, at det er en noget inkonsekvent Stilling, man indtager, naar dette Princip Modstandere taler om Statsindgreb, thi dette Standpunkt er ingenlunde fastholdt konsekvent af Partiet Venstre og det konservative Folkeparti. Loven af 29. Marts betegner tværtimod i visse Forhold Statsindgreb i et ganske overordentligt Omfang. Hvis man vil se paa Lovens § 4, siger den den simple Ting, at Køb og Salg af Valuta kun maa finde Sted gennem Valutaegaliseringsskatten eller de Institutioner eller Personer, som er autoriseret til at handle med Valuta. Der er altsaa Tale om et Indgreb af Staten i ret stor Udstrækning, hvor det drejer sig om de Forretninger, der tidligere har haft med Køb og Salg af Valuta at gøre. Paa samme Maade siges det i § 6, at Valutacentralen kan bestemme, at fremmed Valuta ikke maa stilles til Raadighed, medmindre Køberen forelægger Attest fra Valutacentralen om, at den fremmede Valuta skal bruges til Dækning af Vareimport eller til et Formaal, som er godkendt af Centralen — atter et Statsindgreb, som man ikke kan tænke sig stort mere effektivt. Jeg synes rigtignok, at man særlig fra den Side skulde være noget varsom med at tale om Statsindgreb, thi der er vel ingen, som ikke i Øjeblikket erindrer, hvorledes Forholdet stillede sig forud for sidste Valg. Ingen Sinde er der vel foretaget eller forsøgt foretaget saadanne Indgreb som dem, der forsøgtes forud for Valget, da man krævede den saakaldte Valutaydelse af Befolkningen. Der var ikke Tale om at forhindre en unyttig eller skadelig Import af Varer, men man kom til Befolkningen og sagde: I er saaledes stillede, at vi ikke længere kan lade jer have den Myndighed, I hidtil har haft over jeres egne Pengesager; nu kommer Regeringen og ønsker i en Aarrække at administrere en Del af jeres Penge for at hindre, at I misbruger de Beløb, I har faaet ind paa fuldkommen legitim Maade. Efter min Opfattelse skulde man herefter fra den Side være de sidste til at tale om Statsindgreb. Ved første Behandling lagde jeg Mærke til, at det ærede Medlem (Madsen-Mygdal) talte om det Formynderskab, som her vilde finde Sted fra Regeringens Side. Jeg synes, at det, man den Gang tilstræbte, var et Formynderskab af en Art, som man aldrig tidligere har set, og som jeg haaber, man heller ikke i Fremtiden vil faa at se.

Men den Stilling, man indtager, forekommer mig ogsaa i en anden Henseende

inkonsekvent, nemlig derigennem, at man samtidig med at kræve, at der skal være ubetinget Frihed, at Staten ikke maa foretage noget som helst Indgreb, roser, at der er foretaget adskillige Indgreb fra Bankernes Side, og oven i Købet siger med en vis Stolthed, at disse Indgreb er foretaget af Bankerne efter Forhandling med den forrige Regering. Den ærede Ordfører for Venstre sagde netop dette, han fremhævede med en vis Stolthed, at efter Forhandling med den forrige Regering var der etableret en Kreditindskrænkning af Nationalbanken, og at denne Kreditindskrænkning ganske sikkert havde virket overordentlig heldigt. Altsaa, samtidig med at man erklærer, at disse Reguleringer og Indskrænkninger er noget af det mest forkastelige, der overhovedet findes, siger man, at det er noget af det mest udmærkede, naar det blot ikke foretages af Staten eller Rigsdagen. Det gør man, samtidig med at man hævder, at Rigsdagen bør have afgørende Indflydelse paa dette Omraade. Trods den Mængde Ord, der fremførtes af det ærede Medlem, har jeg aldrig hørt noget mere inkonsekvent, end hvad han her præsterede. Jeg synes nemlig, at naar man skal gaa til de Indskrænkninger, som her er Tale om, og som jeg for mit Vedkommende synes er nødvendige, hvis man overhovedet vil sikre sin Valuta ud i Fremtiden, vilde det være noget ganske andet, om man fik en Valutacentral under Rigsdagens Kontrol som den, her er foreslaaet, thi denne Valutacentral vilde jo ikke kunne gennemføre noget som helst, medmindre det af Rigsdagen nedsatte Udvalg anerkendte det. Derfor er det at stille Forholdet paa Hovedet, naar man siger, at man her etablerer et Nævn eller et Raad, som ligger helt udenfor Rigsdagens Myndigheds- og Magtomraade. Dette Raad, dette Nævn, sorterer tværtimod direkte under det Udvalg, der er nedsat af selve Rigsdagen. Det forekommer mig ogsaa, at man derved vilde undgaa netop den Vilkaarlighed, som det ærede Medlem er saa bange for. Det var ganske ejendommeligt at høre det ærede Medlem bruge en Vending i saa Henseende, der viser, at Vilkaarligheden netop er til Stede, saaledes som Forholdene er i Øjeblikket. Det ærede Medlem sagde nemlig, at Kreditindskrænkninger er foretaget meget stærkt, i alt Fald i visse Egne af Landet. Det vil altsaa sige, at man maaske her i København siger til Importørerne: Vær saa god, I kan importere lige saa meget, I vil, vi kan stille saa megen Valuta til Disposition, som I ønsker, til dette eller